

Göller Bölgesinde En Sık Görülen Deri Hastalıkları

SKIN DISEASES MOST FREQUENTLY ENCOUNTERED IN THE GÖLLER REGION

Vahide BAYSAL*, Mehmet YILDIRIM**, Handan ALAN**

* Yrd.Doç.Dr.Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji ABD,

** Dr.Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji ABD, İSPARTA

ÖZET

Bu çalışmada Haziran 1994-Nisan 1996 tarihleri arasında Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Polikliniğine başvuran 10100 olgu cins, yaş ve tanı açısından değerlendirildi. Olguların yaş ortalaması 32.81 yıl olarak bulundu. Olguların 6292(%62.30)'si kadın, 3808(%37.70)'i erkek idi. En sık görülen hastalıklar sırasıyla; kontakt dermatit (%13.22), tinea pedis (%9.29), akne vulgaris (%9.19), ürtiker (%3.78), impetigo (%3.68), verruca vulgaris (%2.96), scabies (%2.69), psoriasis (%2.62), yanıklar (%2.52), tinea unguium (%2.51) olarak tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Göller bölgesi, Deri hastalıkları

T Klin Dermatoloji 1997, 7:19-22

Deri hastalıklarının ortaya çıkmasında çok sayıda faktör rol oynar. Bunlar ırk, yaş, cins, hérédité, kişisel hijyen, kültür düzeyi vb. gibi kişisel faktörler ve iklim, coğrafi bölge, kırsal ve kentsel alanda yaşama ve meslek gibi çevresel faktörlerdir (1,2). Derinin dış ortamla direkt ilişkili bir organ olması, çevresel faktörlerin önemini daha da artırmaktadır. Bu nedenle deri hastalıklarının görülme sıklığı bölgesel farklılıklar gösterebilmektedir. Bir bölgede en sık görülen deri hastalıklarının tespit edilmesi, o bölgedeki sağlık hizmetlerinin planlanmasında ve koruyucu hekimlik çalışmalarının yürütülmesinde yol gösterici olabilir.

Çalışmamızda sıklıkla İsparta, Burdur ve Afyon'dan gelen 10100 olgu yaş, cins ve tanıları açısından değerlendirilerek, Göller Bölgesi'nin deri hastalıklarının profilinin çıkartılması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

SDÜ Tıp Fakültesi Dermatoloji Polikliniği'ne Haziran 1994-Nisan 1996 tarihleri arasında başvuran 10100 olgu

Geliş Tarihi: 24.10.1996

Yazışma Adresi: Dr.Vahide BAYSAL
Dr.Süleyman Demirel Üniversitesi
Tıp Fakültesi Dermatoloji ABD, İSPARTA

Çalışma 1-5 Ekim 1996 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen XVI. Ulusal Dermatoloji Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur.

T Klin J Dermatol 1997,7

SUMMARY

In this retrospective study, 10100 patients admitted to the outpatient department of Dermatology of Süleyman Demirel University Medicine Faculty between June 1994-April 1996 were evaluated for age, gender and diagnosis. Mean age of patients was 32.81 years and 6292(62.3%) of them were female, 3808(37.7%) were male. Most commonly encountered diseases were contact dermatitis (13.22%), tinea pedis (9.29%), acne vulgaris (9.19%), urticaria (3.78%), impetigo (3.68%), verruca vulgaris (2.96%), scabies (2.69%), psoriasis (2.62%), burns (2.52%), tinea unguium (2.51).

Key Words: Göller region, Skin diseases

T Klin J Dermatol 1997, 7:19-22

çalışma grubumuzu oluşturdu. Olguların yaş, cins ve tanıları kaydedildi. Dermatolojik tanılar 23 ana başlık altında gruplandırıldı. Olguların yaşları 6 yıl aralarla yapılan yaş gruplarına işaretlendi. Çalışmada bölgede görülen deri hastalıkları ve bu hastalıkların görülme yüzdeleri saptandı. Ayrıca en sık görülen deri hastalıkları ve bu hastalıklardaki kadın erkek oranı ile en sık görüldükleri yaş grupları belirlendi.

BULGULAR

Çalışma grubumuzu, 6292(%62.30)'si kadın, 3808(%37.70)'i erkek toplam 10100 olgu oluşturdu. Olguların yaşları 20 günlük ile 78 yıl arasında değişmekte olup, ortalama 32.81 yıl olarak bulundu. Çalışmamızda görülen dermatozlar ve görülme oranları Tablo 1'de gösterildi. Çalışmamızda en sık görülen 10 hastalık ve bu hastalıkların en sık görüldüğü yaş grupları ile kadın-erkek oranları Tablo 2'de gösterildi.

TARTIŞMA

Çalışmamızda 10100 olguya 10985 dermatolojik tanı konuldu. Hastalık grupları açısından bakıldığında en sık görülen gruplar; mantar hastalıkları (%17.46), ekzemalar (%16.79), yağ ve ter bezi hastalıkları (%16.85) ve bakteriyel hastalıklar (%7.74)'dir. Yurdumuzun değişik bölgelerinde yapılan diğer çalışmalara baktığımızda en sık görülen hastalık gruplarının benzer olduğunu ancak sıralamada değişiklikler olduğunu görmekteyiz (3-7).

Tablo 1. Dermatolojilerin sayıları ve görülme oranları

	Olgu	%		Olgu	%
1.Mantar Hastalıkları			9.Paraziter Hastalıklar		
Tinea pedis	1121	10.20	Uyuz	296	2.69
Tırısa inguinalis	275	2.50	Böcek ısırığı	131	1.19
Tinea versikolor	265	2.41	Pedikülozis	56	0.51
Tirtea korporis	159	1.45	Toplam	483	4.39
Kandidiazis	84	0.76	10.Deri Tümörleri		
Tinea kapıtis	16	0.14	Benign deri tümörleri	95	0.86
Toplam	1920	17.46	Premalign deri tümörleri	84	0.76
2.Ekzemalar			Malign deri tümörleri	53	0.48
Konfakt dermatit	1453	13.22	Toplam	232	2.10
Seboreik dermatit	216	1.97	11.Fiziksel Etmenlerle		
Nurnuler dermatit	91	0.83	Oluşan Dermatozlar		
Atopik dermatit	55	0.50	Yanıklar	277	2.52
Diğerleri	30	0.28	Kallus	83	0.76
Toplam	1845	16.79	Travmatik ülser	23	0.21
3.Yağ ve Ter Bezi Hastalıkları:			Diğerleri	34	0.31
Akne vulgans	1010	9.19	Toplam	417	3.80
Rozasea	147	1.34	12.Tırnak Hastalıkları		
Hiperhidrozis	85	0.77	Tinea unguium	276	2.51
Perioral dermatit	30	0.27	Tırnak batması	43	0.39
Diğerleri	31	0.28	Paronişi	37	0.34
Toplam	1303	11.85	Diğerleri	38	0.35
4.Bakteriyel Hastalıklar			Toplam	394	3.59
Impetigo	405	3.68	13.Psikokutan Hastalıklar		
Seliülit-erizipel	175	1.59	Nörodermatit	250	2.28
Furonkfti-karbonkOl	146	1.33	Dermatitis artefakta	41	0.37
Diğerleri	125	1.14	Toplam	291	2.65
Toplam	851	7.74	14.Pruritus	272	2.47
S.Virai Hastalıklar			15.Pigmentasyon Bozuklukları		
Verruka vulgaris	325	2.96	Hiperpigmentasyon	156	1.42
Verruka plantaris	136	1.24	Vitiligo	104	0.95
Verruka plana	37	0.34	Toplam	260	2.37
Anogenital verruka	10	0.09	16.Mukoza Hastalıkları		
Herpes simpleks	166	1.51	Aftöz stomatit	146	1.33
Herpes zoster	34	0.31	Kandidiazis	43	0.39
Varicella zoster	9	0.08	Glossit	24	0.22
Diğerleri	35	0.32	Toplam	213	1.94
Toplam	752	6.85	17.Beslenme ve		
6. Hipersensitivite Reaksiyonları			Metabolizma Hastalıkları		
Ürtiker	416	3.79	18.Vasküler Yapıdan		
ilaç reaksiyonları	191	1.74	Köken Alan Hastalıklar		
Eritem polimorf	90	0.82	Vaskülit	47	0.43
Eritema nodozum	51	0.46	Staz dermatiti	10	0.09
Toplam	748	6.81	Raynaud sendromu	5	0.04
7.Saç ve Kıl Hastalıkları			Diğerleri	23	0.21
Alopesi areata	249	2.27	Toplam	85	0.77
Seboreik alopesi	195	1.77	19.Genodermatozlar		
Hirsutizm	52	0.47	Nörofibromatozis	7	0.06
Diğerleri	52	0.47	Hereditör keratodermi	5	0.05
Toplam	548	4.98	'ktiyozisier	22	0.20
S.Papülo-Skuamöz Hastalıklar			Diğerleri	7	0.06
Psoriasis	288	2.62	Toplam	41	0.37
Pitriazis rozea	93	0.85	20.Behçet Hastalığı	39	0.35
Liken planus	51	0.46	21.Kollajen Doku Hastalıkları	12	0.11
Diğerleri	89	0.81	22.BÜLİÖZ Hastalıklar	7	0.06
Toplam	521	4.74	23.Cinsel İlişki ile Bulaşan Hastalıklar		
8.Sistemik Hastalıklar			Sitiliz	7	0.06
Revmatoid Artrit	10	0.09	24.Sınıflandırılmayanlar	217	1.97
Diğerleri	10	0.09	Toplam	10.985	100
Toplam	20	0.18			

Tablo 2. En sık görülen deri hastalıkları

Tanı	n	%	Kadın/Erkek	En sık görüldüğü
1.Kontakt dermatit	1453	13.22	1.58	22-28
2.Tinea pedis	1121	10.20	0.72	29-35
3.Akne vulgaris	1010	9.19	2.21	15-21
4.Urtiker	416	3.79	1.93	29-35
5.Impetigo	405	3.68	0.96	1-7
6.Verruka vulgaris	325	2.96	1.01	8-14
7.Uyuz	296	2.69	0.92	15-21
8.Psoriasis	288	2.82	0.93	29-35
9.Yanık	277	2.52	0.50	1-7
10.Tinea unguium	276	2.51	0.81	50-56

Çalışmamızda en sık görülen hastalık sıralamasında ilk sırayı kontakt dermatitler (%13.22) aldı. Kontakt dermatitli olguların %61.25'i kadın, %38.75'i erkek idi. Kadınlarda genellikle ev kadını ekzeması gözlenirken, erkek olgularda akut irritasyon dermatiti ve allerjik ekzematöz kontakt dermatit saptandı. Kontakt dermatitler en sık olarak 22-28 yaş grubunda görüldü. Yurdumuzda yapılan çeşitli çalışmalarda kontakt dermatit görülme oranları; Erzurum'da %7,85, Amasya ve yöresinde %9.46, Elazığ'da %9,86 olarak bildirilmiştir (4-6). Çalışmamızda kontakt dermatit görülme oranının diğer çalışmalardan daha yüksek olarak saptanmasında çalışma grubumuzun çoğunluğunu kadın olguların oluşturmasının rolü olduğunu düşünüyoruz.

Çalışmamızda ikinci sıklıkta tinea pedis (%10.20) görüldü. Tinea pedis yüzeysel mantar hastalıklarından en sık görülenidir (8-10). Sıklıkla yetişkin erkeklerde görülmektedir. Çalışmamızda da literatürle uyumlu olarak erkeklerde (%57.98) daha sık olarak saptandı. Çalışmamızda tinea pedis en sık olarak 29-35 yaşlar arasında gözlemlendi. Elazığ'da yapılan bir çalışmada tinea pedis (%10,48) en sık görülen hastalık olarak tespit edilmiştir (4). Yurdumuzda yapılan diğer çalışmalarda Erzurum'da %4.64, Yozgat'da %6.73, Amasya'da %7.90 ve Kayseri'de %20 olarak saptanmıştır (3,5,6,9). Toplumumuzda özellikle kırsal kesimde tinea pedis hastalık olarak kabul edilmemekte ancak enfeksiyon gibi komplikasyonlar geliştiğinde hekime başvurulmaktadır. Bu nedenle toplumumuzda tinea pedis görülme sıklığının çalışmalarda tespit edildiğinden daha fazla olabileceğini düşünüyoruz. Erzurum'da öğrenci yurtlarında yapılan bir çalışmada tinea pedis %61.6 oranında en sık görülen hastalık olarak tespit edilmiştir (11). Çalışmamızda tinea pedis dışındaki mantar enfeksiyonları da sık olarak görülmüştür. Tinea unguium %2.51, tinea inguinalis %2,50, tinea versikolor %2.41 oranında görülmüştür.

Çalışmamızda akne vulgaris %9.19 oranında en sık olarak 15-21 yaşları arasında gözlenmiştir. Akne vulgaris adolesanların yaklaşık %80'inde görülen bir hastalıktır. Akne vulgaris kadınlar da daha sık olarak görüldüğü bilinmektedir. Çalışmamızda da olguların %68.91'i kadın, %31.09'u erkek olarak tespit edilmiştir. Yurdumuzda yapılan değişik çalışmalarda akne vulgaris görülme oranı %5.32 ile %7.07 arasında değişmektedir. Çalışmamızda

akne vulgaris görülme oranının diğer çalışmalara göre yüksek olmasında, çalışma grubumuzda öğrencilerinin fazla olmasının rolü olabilir.

Çalışmamızda dördüncü sıklıkla ürtiker (%3.79) saptanmıştır. Ürtiker sık olarak görülen deri hastalıklarından birisidir. Genel olarak popülasyonun %20'sinin yaşamları boyunca en az bir kere ürtiker atağı geçirdiği kabul edilmektedir. Ürtikerin özellikle kronik ürtikerin kadınlarda daha sık olarak görüldüğü bilinmektedir (12). Çalışmamızda da ürtikerli olguların %65.86'sının kadın olduğu ve en sık olarak 29-35 yaşlar arasında görüldüğü tespit edildi. Yurdumuzda yapılan diğer çalışmalarda ürtiker görülme sıklığı %3.33 ile %6.29 arasında değişmektedir.

Çalışmamızda bakteriyel, viral ve paraziter deri hastalıkları sık olarak görülmüştür. Bu hastalıklar toplumların sosyoekonomik seviyeleri ve kültür düzeyleri ile yakın ilişki göstermektedir. Yurdumuzda yapılan çeşitli çalışmalarda da bakteriyel, viral enfeksiyonlar ile parazit enfestasyonlarına sık rastlandığı bildirilmiştir (3-6). Bakteriyel enfeksiyonların görülme sıklığı çalışmamızda %7.74, İstanbul'da %4.36, Yozgat'da %12.86, Erzurum'da %14.46, Amasya ve yöresinde %11.31, Adana'da %4.2 olarak saptanmıştır (3,5,6,13,14).

Çalışmamızda viral hastalıklar yurdumuzda yapılan diğer çalışmalarla uyumlu olarak %6.85 oranında görülmüştür. En sık görülen viral hastalıklar verruka vulgaris (%2.96), herpes simpleks (%1.51) ve verruka plantaris (%1.24)'dir,

Bakteriyel ve viral hastalıklar sıklıkla çocukluk yaş grubunda görülmektedir. Çalışmamızda bakteriyel hastalıklar 2-7 yaşlar arasında, viral hastalıklar ise 8-14 yaşlar arasında daha sık görülmüştür. Bakteriyel ve viral hastalıklarda kadın ve erkeklerde görülme sıklığı birbirine benzer bulunmuştur (Tablo 2).

Çalışmamızda paraziter deri hastalıkları olguların %4.39'unda görülmüştür. Yurdumuzun diğer bölgelerinde yapılan çalışmalarda Yozgat'da %5.40, Amasya ve yöresinde %6.68, Erzurum'da %10.75, Elazığ'da %3.39 oranında görülmüştür (3-6). Diğer çalışmalarda olduğu gibi uyuz bizim çalışmamızda da en sık görülen paraziter hastalık olarak tespit edilmiştir. Uyuz görüme sıklığı çalışmamızda %2.69 iken, diğer çalışmalarda %2,17 ile

%9.28 arasında değişmektedir (3-6,15,16). Pedikülozis, olguların %0.51'inde görülmüştür. Yurdumuzda ilkokullarda yapılan taramalarda pedikülozis kapitis görülmeye sıklığı %4.4 ile %20.8 arasında değişen oranlarda bulunmuştur (17-19). Dermatoloji polikliniklerine başvuran olgular içinde pedikülozis sıklığı ise çalışmamızda %0.51, Elazığ'da %0.25, Yozgat'da %0.076, Erzurum'da %0.88, Amasya'da %0.97 gibi oldukça düşük oranlarda saptanmıştır. Bu durum ya olguların hastalıklarının farkında olmadıklarını veya hekime başvurmadan kendi kendilerine tedavi olmaya çalıştıkları şeklinde açıklanabilir.

Çalışmamızda psoriasis sık görülen hastalıklar içinde tespit edilmiştir. Psoriasis görülme sıklığı (%2.62) yurdumuzda yapılan diğer çalışmalarla benzerdir (2-6). Psoriasisli olguların çoğu plak tip psoriasis vulgaris olup en sık olarak 29-35 yaşlar arasında görülmüştür.

Çalışmamızda yanık olgularına oldukça sık olarak rastlanmıştır (%2.52). Olguların çoğunluğunu sıcak su ile yanmış 2-7 yaş arasındaki çocuklar oluşturmaktadır. İsparta ve çevresinde kışların soğuk geçmesi ve ısınma amacıyla genellikle soba kullanılması yanık olgularının artmasında önemli rol oynamaktadır. Daha az sıklıkla güneş yanığı ve kimyasal yanıklar görülmüştür.

Çalışmamızda daha az sıklıkla görülen hastalıklar pruritus (%2.47), nörodermatit (%2.28), alopesi areata (%2.27) deri tümörleri (%2.10)'dir. Saptanan deri tümörlerinin çoğunluğu (%0.86) benignidir. Malign deri tümörleri içinde en sık olarak bazal hücreli karsinoma dikkat çekmiştir.

Sonuç olarak çeşitli bölgelerde yapılan deri hastalıkları ile ilgili çalışmaların, tüm Türkiye'deki deri hastalıkları profilinin çıkartılmasına katkıda bulunacağına, bu nedenle değişik bölgelerde bu tür çalışmaların yapılmasının gerekli olduğuna inanıyoruz.

KAYNAKLAR

- Rook A, Savin JA, Wilkinson DS. The prevalence, incidence and ecology of disease of the skin. In: Rook A, Wilkinson DS, Ebling FJG, Champion RH, Burtho JL, eds. Textbook of dermatology, 4th ed. Oxford: Blackwell Scientific Publition, 1986: 39-53.
- Stern RS. The epidemiology of cutaneous disease. In: Fitzpatrick TB, Eisen AZ, Wolf K, Freedberg İM, Austen KF, eds. Dermatology in general medicine, 3rd ed. Newyork: McGraw Hill Information Services Company, 1987: 6-10.
- Pişkin S. Yozgat'da deri hastalıklarının durumu. Deri Hast Frengi Arş 1992; 26:31-3.
- Kökçam I, Saral Y. Elazığ ve yöresindeki deri hastalıkları. T Klin Dermatoloji 1994; 14:71-4.
- Başdaş F, Arpalı H, Korukçu B. Erzurum'da deri hastalıklarının durumu. XIV. Ulusal Dermatoloji Kongresi Kitabı, 1992: 1:503-12.
- Zeren i. Amasya ve yöresindeki deri hastalıkları. XIV. Ulusal Dermatoloji Kongresi Kitabı, 1992: 2:327-33.
- Akbaba M, Acar MA, Alparslan ZN, Memişoğlu HR. Çukurova bölgesinde deri hastalıkları sıklığı ve etki eden faktörler. XIV. Ulusal Dermatoloji Kongresi Kitabı, 1992: 1:405-12.
- Karaman A, Tümbay E, Becerik i, Demir O. Tinea inguinalis olgularının tinea pedis ile ilişkisi. VIII. Ulusal Dermatoloji Kongresi Kitabı; Bursa: Uludağ Ü Basımevi, 1980: 167-74.
- Aşçıoğlu Ö, Coşkun Z. Kayseri ve çevresinde yüzeyel mantar enfeksiyonlarının durumu. Lepra Mecmuası 1988; 19:20-8.
- Tufan H, Ergenekon G, Onsun N, Nişancı P, Aktan G, Şengül M. Tinea pedisin interdigital tipinin antimikotiklere duyarlılığı. Deri Hast Frengi Arş 1991; 25:273-80.
- Ak E, Ural A, Özdemir Ş, Kot S, Ergenekon G. Erzurum'da orta ve yüksek öğrenim yurtlarında kalan öğrencilerde görülen deri hastalıkları. Ulusal Dermatoloji Kongresi 1980; 187.
- Tüzün Y. Ürtiker. İn: Tüzün Y, Kotoğyan A, Aydemir EH, Baransü O, eds. Dermatoloji 2.baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 1994: 280-91.
- Mat MC, Aktunç E, Serdaroğlu S, Tüzün Y, Savaşkan H. Bakteriyele deri hastalıklarının yaş ve tiplere göre dağılımı ve mevsimlerle ilişkisi. Ulusal Dermatoloji Kongresi 1988; 561-7.
- Veziroğlu V, Akbaba M, Acar MA. Bakteriyele cilt enfeksiyonları üzerinde bir çalışma. ÇÜ Tıp Fak Dergisi 1987; 12:237-43.
- Savaşkan H, Kotoğyan A, Tüzün Y, Baransü O, Ünal GS, Kutlar M, Bağdadi S. Uyuzun İstanbul'da son on yıldaki durumu. Deri Hast. Frengi Arş 1990; 24:29-33.
- Köşlü A, Yumak M. Son on yılda istanbul'da uyuzun durumu. Deri Hast Frengi Arş 1990; 24:221-2.
- Şendur N, Banak S, Derici M, Mevlitoğlu i. Diyarbakır'da ilkokul öğrencilerinde pedikülozis kapitis sıklığı. XIV. Ulusal Dermatoloji Kongresi Kitabı II. Erzurum: Doğu Ofset, 1992: 201-8.
- Özcan A, Ayyılmaz A. Malatya'da ilkokul öğrencilerinde pedikülozis kapitis araştırması. Deri Hast Frengi Arş 1991; 25:259-62.
- Acar MA, Özpoyraz M, Karakaş M, Memişoğlu HR. Adana ilinde pedikülozis kapitis prevalansı. Deri Hast Frengi Arş 1993; 27:179-81.